interseroh
zero waste solutions

Edukacja ekologiczna
Raport 2019

Publiczna kampania edukacyjna:
programy, akcje, konferencje, warsztaty, publikacje

Laboratorium edukacyjne na nowy czas

Anna Grom
Prezes Zarządu,
INTERSEROH
Organizacja Odzysku
Opakowań S.A.

Szanowni Państwo,
edukacja ekologiczna w dobie zmieniających się przepisów prawnych i rzeczywistości kształtowanej na nowo pod wpływem młodych pokoleń oraz ruchów społecznych, przypomina laboratorium: testujemy różne formuły i narzędzia.

Sprawdzamy, co się dobrze łączy, dając efekt synergii, a co działa jak lek na niewiedzę. Szukamy rozwiązań w nieoczekiwanych miejscach i głęboko wierzymy, że tak jak ekonomia współdzielenia przynosi innowacje rynkowe, tak współdzielenie wiedzy może być przepisem na trwałą zmianę nawyków konsumenckich.

Dlatego właśnie angażujemy naszych ekspertów, organizujemy webinary, w których w samym tylko 2019 roku wzięło udział - wygodnie, przy swoim własnym biurku lub z domowego zacisza - blisko 3 tys. odbiorców, a w sumie we wszystkich latach prawie 10 tys. osób z całej Polski.

Łączymy też siły z inicjatywami takimi jak Zwolnieni z teorii, czy Razem dla Środowiska. Testujemy edukację kierowaną do wąskich grup i do odbiorcy masowego.

Mimo wielu zmian, nowych narzędzi i nowych pokoleń, w edukacji jedna rzecz wydaje się nie zmieniać: powtarzanie wciąż jest matką wiedzy, a właściwie - sprzymierzeńcem uczących się i... uczących innych.

Okazuje się, że tematyka segregowania odpadów wciąż jest popularna, pewne pytania powracają, a nowe ramy - jak choćby zero waste - dają nowy kontekst do mówienia o tych zagadnieniach.

Wracamy więc z kolejną edycją - tym razem szkolną - naszego programu EkoPaka, kierowanego do najmłodszych odbiorców. Nie porzucamy też pomysłów, które sprawdziły się w ubiegłym roku w edukacji dorosłych - projekt Biuro Zero Waste dotarł w 2019 roku do ponad 6 tys. odbiorców i wyszedł poza granice Polski, do Chorwacji. To nasz wspólny sukces - polscy przedsiębiorcy pokazują, że edukacja ekologiczna dorosłych w miejscu pracy ma sens i jest warta zaangażowania nie tylko swojego wewnętrznego zespołu, ale i zewnętrznych ekspertów.

Kolejny rok pełen rozmaitych działań za nami - oceńcie Państwo sami, które są ciekawe i warte powtarzania. Przed nami wiele wyzwań, o których mam nadzieję opowiedzieć w równie pozytywnym tonie za rok. Tymczasem, zapraszam do lektury raportu z naszych działań edukacyjnych podjętych w 2019 roku.

Z wyrazami szacunku,

EDUKACJA KONSUMENTÓW W KAŻDYM WIEKU I MIEJSCU

EkoPaka - edukujemy najmłodszych w szkołach

ekopaka

„EkoPaka – zamykamy obieg surowców" to program edukacji ekologicznej skierowany do dzieci w wieku wczesnoszkolnym. W 2019 r. uruchomiliśmy kolejną edycję programu kierowaną do szkół podstawowych.

Eksperci Interseroh we współpracy z pedagogami z Fundacji Rozwoju Dzieci opracowali zaktualizowany pakiet materiałów edukacyjnych dla 8 tematów: drewno, papier, tworzywa sztuczne, szkło, aluminium i inne metale, a także opakowania wielomateriałowe, bioodpady oraz elektroodpady.

Aktualizacja polegała na dostosowaniu informacji do aktualnego stanu prawnego (m.in.: segregowanie na 5 frakcji, Dyrektywa Plastikowa) oraz dodaniu nowych tematów i zagadnień, które wcześniej nie były ujęte w EkoPace, a które edukatorzy oraz konsumenci wskazywali jako budzące zainteresowanie: opakowania wielomateriałowe, biodegradowalne, kompostowalne.

Materiały zostały zaprojekowane w przyjazny i przejrzysty sposób w stylu skandynawskim, zaś akcenty kolorystyczne dla poszczególnych tematów są zgodne z kolorystyką przyporządkowującą odpady opakowaniowe i inne do odpowiednich frakcji.

Gry, zabawy, kolorowanki i scenariusze zajęć pomagają przybliżyć młodym ekolożkom i ekologom informacje o tym:

- skąd się biorą surowce,
- jak je wykorzystujemy w produkcji opakowań i przedmiotów nas otaczających
- co powstaje w wyniku recyklingu odpadów opakowaniowych,
- czym jest gospodarka o obiegu zamkniętym i jak działa na przykładzie opakowań.

fundacja rozwoju dzieci

DO WSPÓLNEJ ZABAWY • DLA DZIECI I DOROSŁYCH

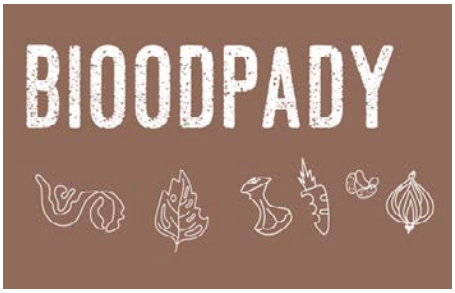

Pod hasłem #EkoPaka #ZamykamyObieg pokazujemy zamknięty obieg surowców, żeby dzieci rozumiały, że to, co zostaje z produktów – opakowania, zużyte elementy – to nie śmieci, ale materiał, z którego można stworzyć coś nowego.

EkoPaka pozwala wprowadzić najmłodszych w zagadnienia ważne z punktu widzenia wychowania odpowiedzialnego i wrażliwego ekologicznie konsumenta, łącząc się tym samym z realizacją 12 z Celów Zrównoważonego Rozwoju, jakim jest odpowiedzialna produkcja i konsumpcja.

Jest to kolejna edycja programu edukacji ekologicznej "EkoPaka". Dotychczas program dotarł - poprzez warsztaty w bibliotekach publicznych, pikniki edukacyjne i spotkania - do ponad 20 tys. uczestników podczas zajęć w bibliotekach publicznych, szkołach oraz w czasie lokalnych i firmowych pikników.

Jak firmy mogą się włączyć:

- wspierając produkcję EkoPaki na temat konkretnego surowca,
- zlecając stworzenie EkoPaki na wybrany przez siebie temat wraz z opcją opracowania działań komunikacyjnych,
- zamawiając gotowe EkoPaki lub jedynie wybrane elementy, np.: gry, kolorowanki dla dzieci pracowników lub okolicznych placówek edukacyjnych.

Na stronie www.ekopaka.org są dostępne bezpłatnie do pobrania wybrane materiały, a także uruchomiony w 2019 roku blog programu.

Biuro Zero Waste - edukujemy pracowników w biurach

W 2019 roku poprzez bezpośrednie działania – audyty, warsztaty, wdrożenia - projekt dotarł do ponad 6 tys. odbiorców. Biuro Zero Waste trafiło także do finału III edycji konkursu „Produkt w obiegu" organizowanego przez Ministerstwo Klimatu.

www.biurozerowaste.pl

Wyrażenie „zero waste" rozumiane jako „bez marnowania" cieszy się coraz większym zainteresowaniem konsumentów. Udostępniając bezpłatne zestawy zadań (wyzwanie na poziomie Starter, Smarter i Super) oraz pokazując dobre praktyki na blogu (porady) zachęcamy do wdrażania rozwiązań pozwalających mądrze i poprawnie segregować odpady opakowaniowe, minimalizować ilość opakowań przy zamówieniach firmowych lub wybierać produkty w opakowaniach przyjaznych w procesie recyklingu. W ramach projektu uczymy też, jak nie marnować zasobów naturalnych.

W 2019 roku dzieliliśmy się z odbiorcami poradami m.in. na następujące tematy:

- Segregacja odpadów w biurze – jak zachęcić pracowników?
- Eko papier biurowy z certyfikatem – co to znaczy?
- Segregacja śmieci (odpadów komunalnych) w biurze – pytania i odpowiedzi
- Rośliny oczyszczające powietrze i inne biofilne motywy w biurach

Zero waste to prosta hierarchia postępowania z dostępnymi zasobami nakierowana na ekonomicznie i ekologicznie zrównoważone korzystanie z nich. Refuse, reduce, reuse, recycle, rot, czyli po polsku: odmawiaj, ograniczaj, użyj ponownie, przetwarzaj, kompostuj. Gdy do tego dodać nutę innowacji, mamy zero waste także w biurze.

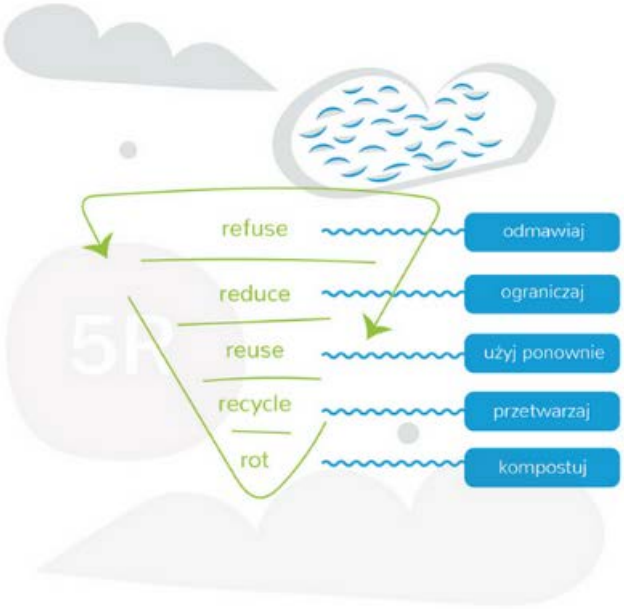

"Udział w projekcie #BiuroZeroWaste jest dla fabryki Dell Products Poland niezwykle istotny. Dotyczy części biurowej, choć zmiany wprowadziliśmy też na kantynie. To jedno z wielu proekologicznych działań, w które angażujemy się od lat, realizując globalne założenia firmy dotyczące zrównoważonego rozwoju.

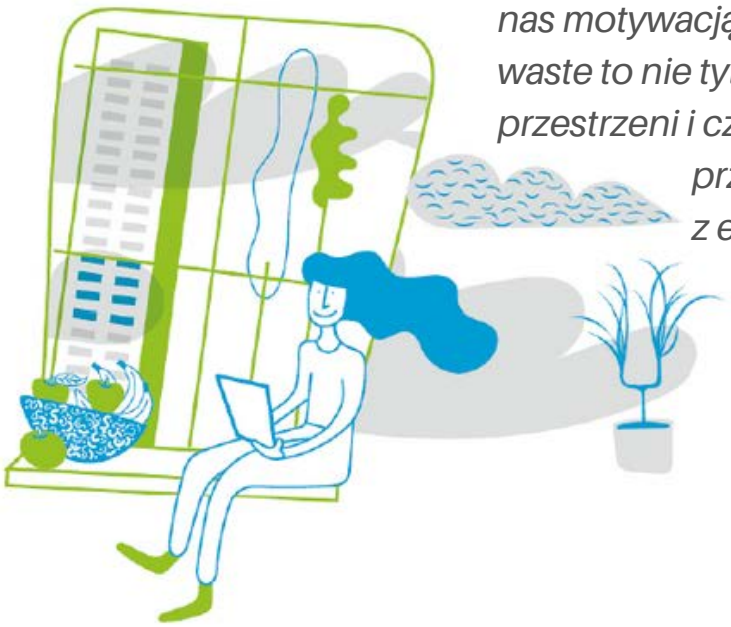

Zalecenia poaudytowe zebrane w Raporcie były dla nas motywacją do poprawy wielu obszarów. Zero waste to nie tylko niemarnowanie surowców, ale także przestrzeni i czasu. Wszystkie zmiany zostały przyjęte przez naszych pracowników z entuzjazmem."

Paweł Rakowski
Regional Facilities Management;
ERG Planet Leader

Pol'and'Rock Festival
- edukujemy młodzież i dorosłych podczas wydarzenia muzycznego

fot. Kompania Piwowarska

Po raz kolejny byliśmy współorganizatorem Strefy Eko w Miasteczku Festiwalowym edukując w zakresie postępowania z odpadami opakowaniowymi i prawidłowej segregacji odpadów.

W tym roku dla konsumentów dostępne były nowe opakowania - kubki wielorazowe (wydano ich 24 tys.!) oraz kubki jednorazowe, ale w 100 % przetworzone i w 100% nadające się do ponownego przetworzenia.

Uczestnicy mogli przynieść plastikowe kubki jednorazowe oraz aluminiowe puszki, otrzymując w zamian ekologiczne ekonerki i ekopoduszki. Nerki i poduszki zostały wykonane ze zużytych bannerów.

Na najbardziej zaangażowanych fanów recyklingu, którzy zebrali najwięcej surowców wtórnych czekała wyjątkowa nagroda – elektryczne hulajnogi. Wygrali je uczestnicy, którzy zebrali jednorazowo najwięcej surowców.

Strefa Eko w liczbach

Najwięcej jednorazowo zebranych puszek aluminiowych: **119 kg**
Najwięcej jednorazowo zebranych kubków plastikowych: **160 kg**

W sumie, w ramach Strefy Eko zebrano
1548 kg aluminium oraz
1116 kg tworzyw sztucznych

fot. Kompania Piwowarska

Recykling, upcykling, less i zero waste - edukujemy podczas pikników, akcji i spotkań

We współpracy z klientami realizujemy rozmaite akcje edukacyjne: dla dzieci, dla pracowników, dla lokalnych społeczności. Wśród najczęściej zgłaszanych potrzeb konsumentów są informacje o tym, jak segregować odpady, w tym - nową w wielu gminach frakcję - bioodpady, by mogły zostać poddane recyklingowi lub kompostowaniu.
Korzystamy z rozmaitych materiałów i form edukacyjnych: ulotek, plansz, warsztatów plastycznych, konkursów, gier terenowych.

Wśrod akcji zrealizowanych w 2019 roku znalazły się m.in.:

- „Przesiądź się!" - akcja edukacyjna w ramach Earth Challenge Day we współpracy z Flex: edukacji w zakresie redukowania emisji dwutlenku węgla oraz popularyzacji ekologicznych form transportu; ulotki kontekstowe, wyzwanie-zadanie, poradnik, konkursy /ŁÓDŹ/
- Wystawa upcyklingowa oraz warsztaty na temat postawy zero waste w życiu codziennym w siedzibie DELL /ŁÓDŹ/
- „Zmarnowanie!" – projekt edukacyjny realizowany przez licealistów z Olsztyna w ramach Olimpiady „Zwolnieni z teorii", m.in.: warsztaty w ramach wydarzenia „Zero waste – co mogę zrobić dla Planety?" /OLSZTYN/
- "Bioodpady to dopiero początek!" Pod tym hasłem odbyły się zajęcia edukacji ekologicznej w szkołach podstawowych w Wysokiem Mazowieckim, współorganizowane przez firmy Mlekovita i Interseroh. Celem zajęć było nauczenie najmłodszych jak radzić sobie z bioodpadami, a także upowszechnianie wiedzy o prawidłowym segregowaniu odpadów i kompostowaniu; materiały edukacyjne, nasiona, warsztaty plastyczne /WYSOKIE MAZOWIECKIE/

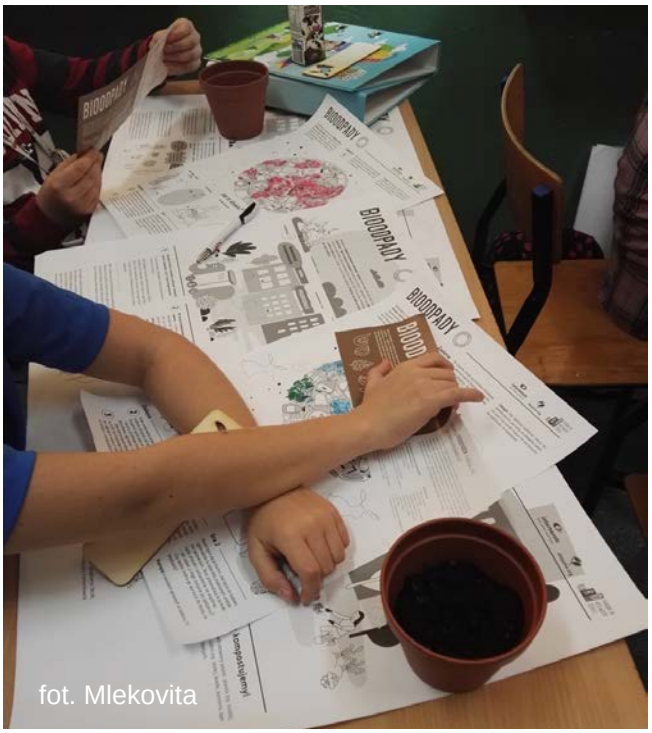

fot. Mlekovita

Kronodrzewko - od drzewa do drewna

Wraz z SILVA Recycling z grupy Kronospan wsparliśmy akcję sadzenia drzew w mieleckim lesie oraz przygotowaliśmy aktywności edukacyjne dla małych i dużych: od drzewa do drewna, od drewna do odpadów drewnianych.

27 kwietnia 2019 roku całe rodziny pracowników firmy Kronospan Mielec, zaproszeni goście i pracownicy Nadleśnictwa Nowa Dęba wzięli udział w akcji sadzenia drzew "Kronodrzewko".

Uczestnicy posadzili 10 tysięcy drzewek - w ciągu prawie dwóch dekad akcji sadzenia drzew, we wszystkich lokalizacjach zakładu w Polsce, liczba ta sięga ponad pół miliona drzew różnych gatunków. Gatunki drzew są dobierane przez leśników tak, aby ich odmiany jak najlepiej nadawały się do konkretnych warunków.

Na chętnych czekała gra terenowa poświęcona recyklingowi i aktywności plastyczne, takie jak kolorowanki na temat lasu i drewna oraz tworzenie ekologicznych kolaży.

Zaangażowanie uczestników wydarzenia zostało nagrodzone upominkami z drewna i materiałami do dalszej wspólnej zabawy w domu: drewnianymi bierkami i grami planszowymi w postaci wielkoformatowych kolorowanek.

Międzynarodowa Kapituła Konkursu Przedsiębiorca Efektywny Surowcowo 2018 doceniła akcję sadzenia drzew - Kronodrzewko, przyznając firmie Kronospan nagrodę w kategorii Eko - Hit.

fot. Kronospan

fot. Kronospan

"Silva i Kronospan wspólnie realizują europejski program „Unia bez odpadu". Żeby ochronić nasze środowisko, wprowadziliśmy program recyklingu drewna. Nasze działania nie tylko chronią lasy ale również środowisko. Do wysuszenia drewna z recyklingu zużywa się mniej energii, mniejsza jest też emisja dwutlenku węgla. Ekologia jest wpisana w DNA naszej firmy. Nie tylko dbamy o lasy, wykorzystując drewno pouzytkowe, ale także sadzimy drzewa. W 2019 roku, odbyła się już 19 akcja Kronodrzewko. Fantastyczne wydarzenie, podczas którego nasi pracownicy z rodzinami i zaproszeni goście sadzą drzewa. To okazja, żeby pokazać jak cenny jest las i jak wiele wysiłku musimy włożyć w to by go ochronić i odpowiedzialnie korzystać z jego bogactwa. My potrafimy to robić, co potwierdzają certyfikaty FSC, PEFC"

Marek Głaz, dyrektor Silva Sp. z o.o.

Rodzinny **Piknik Ekologiczny** w Radomsku

Działania edukacyjne prowadzimy także z recyklerami i partnerami. Wieloletnia współpraca z PGK Radomsko regularnie owocuje wspólnymi projektami.

W 2019 roku, poza edukacją w szkołach i przedszkolach, przyłączyliśmy się do lokalnego pikniku ekologicznego.

Odbywający się 25 sierpnia 2019 roku Ekopiknik przyciągnął entuzjastów ochrony środowiska.

Wśród atrakcji znalazły się mega puzzle o wymiarach 200x150 cm, których układanie było nauką zarówno ekologii, jak i współpracy.

Najmłodsi uczestnicy skorzystali także z zabaw takich jak dopasowywanie nazw i liści do gatunków drzew, łowienie drewnianych rybek, czy uzupełnianie ekologicznych plansz z zadaniami oraz kolorowanek.

fot. PGK Radomsko

EDUKACJA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I SPECJALISTÓW

Partnerstwo
„Razem dla środowiska”

W 2019 roku przystąpiliśmy do inicjatywy Partnerstwa na rzecz realizacji środowiskowych Celów Zrównoważonego Rozwoju - „Razem dla środowiska” działającego pod egidą UNEP-GRID Warszawa.

Jako Partner włączyliśmy się w realizację warsztatów „ABC Biodegradowalności”. Wydarzenie stanowiło kolejną część cyklu „Circular Economy. Zamykamy obieg!” i zostało poświęcone opakowaniom biodegradowalnym oraz kompostowalnym. Spotkanie odbyło się 14 lutego 2019 roku w Domu Innowacji Społecznych „Marzyciele i Rzemieślnicy”.

Podczas konferencji "Innowacje dla środowiska" zaprezentowaliśmy zaś temat innowacyjnych, inteligentnych urządzeń wspierających segregowanie i zagospodarowanie odpadów. Konferencja odbyła się 7 listopada 2019 roku w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

fot. UNEP-GRID Warszawa

fot. UNEP-GRID Warszawa

Konferencje branżowe

Konferencja Recyklingowa

III Ogólnopolska Konferencja dla Recyklerów organizowana przez INTERSEROH Organizację Odzysku Opakowań S.A. oraz Polską Izbę Odzysku i Recyklingu Opakowań odbyła się 6 czerwca 2019 r. w Nowym Adamowie koło Łodzi.

Program obejmował m.in. takie tematy, jak:

- Jakość odpadów opakowaniowych z papieru i tektury dostępnych na polskim rynku.
- Jakość odpadów z tworzyw sztucznych dostępnych aktualnie w Polsce oraz jej wpływ na wytworzony regranulat
- Recykling odpadów z drewna
- Szanse i zagrożenia dla branży recyklingu związane z Dyrektywą jednorazowych tworzyw sztucznych (SUP - Single-Use Plastics)
- Propozycje rozwiązań transponujących do prawodawstwa krajowego GOZ z uwzględnieniem ROP oraz propozycje zmian ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Konferencja Środowiskowa

Pomiędzy 25 a 27 września 2019 roku w Mikołajkach odbyła się VII edycja konferencji edukacyjnej. Jej gościem specjalnym był Claus Jüsten, ekspert w zakresie jednego z najlepiej funkcjonujących systemów kaucyjnych w Europie, dyrektor zarządzający INTERSEROH Pfand-System GmbH, spółki świadczącej kompleksowe usługi dla przedsiębiorców, których opakowania podlegają pod system kaucyjny funkcjonujący w Niemczech.

Poza tym, zebrani podczas wydarzenia eksperci i specjaliści rozmawiali o warunkach i zasadach prawidłowego oznaczania opakowań, a także Dyrektywie Single - Use Plastics i jej przewidywanym wpływie na polskie prawodawstwo.

Najlepszymi praktykami z zakresu zarządzania w przedsiębiorstwie obszarem ochrony środowiska podzielili się przedstawiciele firm: McDonald's Polska, Dell, Jysk oraz Silva Recycling.

Aktywności eksperckie

W 2019 r. zorganizowaliśmy 6 takich szkoleń, docierając do blisko 3 tys. odbiorców (średnio 500 osób/szkolenie, czyli aż o 200 więcej niż przed rokiem!). Eksperci prowadzący seminaria poruszali tematy ważne ze względu na właściwą gospodarkę odpadami opakowaniowymi, a także wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, m.in.:

- Opakowania a trendy ekologiczne
- Dyrektywa plastikowa – czas na zmiany
- Najnowsze zmiany przepisów prawnych w zakresie odpadów i opakowań

Książka „Opakowania. Aspekty terminologiczne" autorstwa prof. Hanny Żakowskiej, została wydana przez Sieć Badawczą Łukasiewicz – COBRO – Instytut Badawczy Opakowań w partnerstwie z Interseroh. Książka jest przewodnikiem dla wszystkich zainteresowanych systemem odzysku i recyklingu odpadów. Recenzentem książki jest prof. dr hab. Inż. Stanisław Tkaczyk. Książka-przewodnik składa się z 11 rozdziałów.

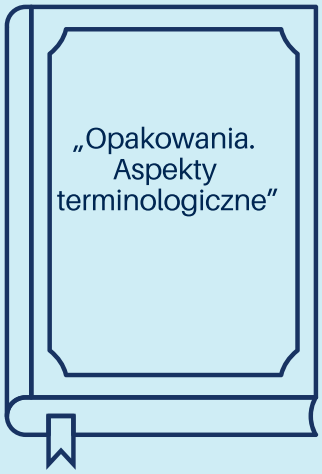

W 2019 roku tematyka związana z zagadnieniami ekologicznymi została przedstawiona między innymi podczas następujących spotkań:

- 19. Forum Energii i Recyklingu (Poleko)
- Morfologia Przywództwa - Kongres Liderów Nowej Generacji
- VI Kongres Polska Chemia
- Sustainability Confex
- Śniadanie środowiskowe „Trendy, które zmieniają biura"
- Targi Zero Waste w Poznaniu oraz Warszawie
- VIII Konferencja „Tektura Falista - najnowsze technologie"

INTERSEROH Organizacja Odzysku Opakowań S.A.
ul. Wiertnicza 165
02-952 Warszawa

Tel: +48 22 742 10 22
Fax: +48 22 642 07 82
sekretariat@interseroh.pl

KRS 0000266658
NIP 5213409980
BDO 000000172

Więcej na:
www.interseroh.pl
www.biurozerowaste.pl
www.ekopaka.org
www.usprawnionysystem.pl